

**Deklaracija Europske konferencije o harmonizaciji
doktorskih studija u medicini i zdravstvu
održane u Zagrebu 24.-25. travnja 2004.**

(u daljnjem tekstu «Zagrebačka deklaracija»)

Nakon opsežne rasprave i međusobne razmjene mišljenja i iskustava sudionika Konferencije sa 25 sveučilišta iz 16 europskih zemalja s razlikama u načinu na koji se postiže stupanj doktora znanosti u području medicine i zdravstva kako u pogledu oblika doktorske disertacije tako i načina njezine ocjene, koje se kreću u rasponu od monografije i njezinog ocjenjivanja unutar istog sveučilišta do visokih kriterija za doktorat koji sadrži najmanje četiri rada publicirana u međunarodno priznatim časopisima s recenzijom i visokim čimbenikom odjeka te članovima povjerenstva za ocjenu iz inozemstva, sudionici Europske konferencije o harmonizaciji doktorskih studija u području medicine i zdravstva (u daljnjem tekstu "Zagrebačke konferencije" ili "Konferencije") složili su se oko slijedećeg:

Članak 1

Doktorski studij ima za cilj osposobiti polaznike da nakon završetka studija i obrane disertacije samostalno vode originalna i znanstveno relevantna istraživanja te kritički evaluiraju istraživanja drugih. Kako bi se to omogućilo sudionici Konferencije su postigli konsenzus oko slijedećeg:

Članak 2

Kao i u svakom drugom postupku znanstvene recenzije, recenzenti doktorske disertacije moraju biti kompetentni i nezavisni u odnosu na temu, pristupnika i voditelja. U tom smislu sudionici Konferencije podržavaju uključivanje članova povjerenstava za ocjenu s drugih sveučilišta i iz drugih zemalja.

Članak 3

Konferencija je suglasna da je mjerilo koje treba zadovoljiti dobro opisano doktorskom disertacijom utemeljenom na originalnim *in extenso* radovima u međunarodno priznatim medicinskim znanstvenim časopisima. Nezavisan doprinos pristupnika mora biti vidljiv (primjerice tako da je pristupnik prvi autor). Konferencija preporučuje da minimalno mjerilo za doktorsku disertaciju u području medicine i zdravstva bude ekvivalent od najmanje tri *in extenso* članka objavljena u međunarodno priznatim časopisima. Kao dodatak prikazanim člancima pristupnik treba dati cjelovit pregled literature značajne za teme članaka i, ukoliko je potrebno, potpuniji pregled metoda i rezultata istraživanja. Ukoliko je doktorska disertacija priređena u drugom obliku, primjerice u obliku monografije, recenzenti bi morali pokazati da je njezin doprinos ekvivalentan postavljenom mjerilu i poticati uključivanje objavljenih radova dotičnog istraživanja.

Članak 4

Budući da glavni dokaz znanstvenog doprinosa trebaju biti disertacija i objavljeni radovi, potrebno je da doktorski studiji uključuju nastavu odgovarajućih predmeta, kako teorijske osnove tako i onu namijenjenu razvoju tehničkih vještina potrebnih u istraživanju.

Članak 5

Konferencija preporučuje svim sveučilištima da učine programe svojih doktorskih studija javno dostupnim studentima, nastavnicima i mentorima s drugih sveučilišta i iz drugih zemalja. Svim medicinskim fakultetima se preporučuje da naprave web stranice i tiskane materijale o svojim doktorskim studijima na engleskom jeziku i na taj način otvore svoje studije kandidatima s drugih sveučilišta i iz drugih zemalja. Konferencija podržava razvoj zajedničkih doktorskih programa kako bi se ojačala povezanost između europskog područja visokog obrazovanja i europskog područja istraživanja u smislu osiguranja kvalitete i međusobnog uvažavanja diploma.

Članak 6

Razvoj dobro oblikovanih i visokokvalitetnih doktorskih studija zahtijeva čvrstu potporu medicinskih fakulteta, sveučilišta, nacionalnih vlada, Europske komisije te privatnih sponzora i drugih ustanova kako bi se u znanstveno istraživanje uključili najbolji studenti medicine te kako ne bismo nešto propustili u budućnosti medicine i javnog zdravstva.

Zagrebačka deklaracija je jednoglasno usvojena 25. travnja 2004. u 14,00 sati:

Sudionici Konferencije

Predstavnici međunarodnih organizacija i hrvatskih stručnih i visokoškolskih organizacija i vladinih ustanova (abecednim redom prema engleskom nazivu)

Association of Medical Education in Europe (AMEE)

Prof. Jadwiga Mirecka, MD, PhD, Executive Committee member

Association of Medical Schools in Europe (AMSE)

Prof. Petr Hach, MD, PhD, President

Association of Schools of Public Health in the European Region (ASPHER)

Prof. Charles Normand, BA, Dphil, FFPHM, President

Croatian Medical Association

Prof. Ivan Bakran, MD, PhD, Vice-President

European Medical Association (EMA)

Vincenzo Costigliola, MD, President

German Academic Exchange Service (DAAD), South-Eastern European Cooperation, Curriculum Reform in Medicine

Prof. Hans Joachim Seitz, MD,

Ministry of Health and Social Welfare of the Republic of Croatia

Prof. Velimir Božikov, MD, PhD, State Secretary for Health

Ministry of Science, Education and Sports of the Republic of Croatia

Prof. Pavo Barišić, PhD, Assistant Minister

University of Zagreb, Croatia

Prof. Aleksa Bjeliš, PhD, Vice-Rector

Prof. Helena Jasna Mencer, PhD, Rector

University of Mostar, Medical School, Mostar, Bosnia and Herzegovina

Prof. Filip Čulo, MD, PhD, Dean

Prof. Mirna Saraga-Babić, MD, PhD, Vice Dean for Science

University of Sarajevo, Medical School, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Prof. Jadranka Dizdarević, MD, PhD, Vice Dean for Undergraduate Studies

Prof. Benjamin Vojniković, MD, PhD, Secretary General of the Medical School

University of Tuzla, Medical School, Tuzla, Bosnia and Herzegovina

Prof. Lejla Begić, MD, PhD, Vice-Dean for Science

Prof. Osman Sinanović, MD, PhD, PhD Program Director

Prof. Husref Tahirović, MD, PhD, Dean

Higher Medical Institute of Pleven, Pleven, Bulgaria

Prof. Maria Simeonova, MD, PhD, Head of Medical Genetics Department

J. J. Strossmayer University, Medical School, Osijek, Croatia

Asst. Prof. Gordan Lauc, MD, PhD, Vice-Dean for Education

Asst. Professor Ante Tvrdeić, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Studies

University of Rijeka, Medical School, Rijeka, Croatia

Prof. Anđelka Radojčić Badovinac, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Studies

Prof. Dragica Bobinac, MD, PhD, Vice-Dean for Graduated Studies

Asst. Prof. Zlatko Trobonjača, MD, PhD

Prof. Luka Zaputović, MD, PhD, Vice-Dean for Science

University of Split, Medical School, Split, Croatia

Prof. Mladen Boban, MD, PhD, Dean

Prof. Željko Dujčić, MD, PhD, Coordinator of Postgraduate Studies

Prof. Stjepan Gamulin, MD, PhD, Head of Postgraduate Studies Committee

Prof. Marijan Saraga, MD, PhD, Vice-Dean

University of Zagreb, Medical School, Zagreb, Croatia

Prof. Nada Čikeš, MD, PhD, ECTS Coordinator

Prof. Marija Dominis, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Studies

Prof. Boris Labar, MD, PhD, Dean

Prof. Zdravko Lacković, MD, PhD, PhD Program Director, Deputy Dean for Postgraduate Studies

University of Zagreb, Medical School, Andrija Štampar School of Public Health, Zagreb, Croatia

Prof. Jadranka Božikov, PhD, PhD Program Deputy Director

Prof. Luka Kovačić, MD, PhD Deputy Director

Prof. Stjepan Orešković, PhD, Director

Charles University in Prague, First Faculty of Medicine, Prague, Czech Republic

Prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc., Vice-Dean for Pedagogical Affairs

University of Helsinki, Faculty of Medicine, Finland

Prof. Seppo Meri, MD, PhD, Head, Committee for Postgraduate Scientific Studies in Medicine

University of Hamburg-Eppendorf, Germany

Prof. Dr. Hans Joachim Seitz, MD, Director of the Institute for Biochemistry and Molecular Biology III - Biochemical Endocrinology

University of Szeged, Albert Szent-Gyorgyi Medical and Pharmaceutical Center, Faculty of General Medicine, Szeged, Hungary

Prof. László Vécsei, MD, PhD, DSc, Director of the Experimental and Clinical Neuroscience PhD Program

University of Dublin, Trinity College, Dublin, Ireland

Prof. Charles Normand, BA, DPhil, FFPHM, Edward Kennedy Professor of Health Policy and Management

University of Pavia, Faculty of Medicine and Surgery, Pavia, Italy

Prof. Alberto Calligaro, Deputy Dean

University "St. Cyril and Methodius", Medical School, Skopje, R. Macedonia

Prof. Magdalena Žanteva-Naumoska, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Studies

Prof. Ljubica Georgijevski-Ismail, MD, PhD, FESC, Member of the Postgraduate Studies Committee

Norwegian University of Science and Technology (NTNU), Faculty of Medicine, Trondheim, Norway

Anne Britt Storeng, Senior Executive Officer, Research Administration

Prof. Alf O. Brubakk, Professor of Environmental Physiology

University of Oslo, Faculty of Medicine, Oslo, Norway

Sigrid Bergseng, Senior Executive Officer and Head of PhD Program University Administration

Medical Centre of Postgraduate Education, Warsaw, Poland

Zbigniew Wegrzyn, MD, Department of Education and Quality Assessment

Jagellonian University, University Medical College, Kraków, Poland

Prof. Jadwiga Mirecka, MD, PhD, Head of the Department of Medical Education

Poznan University of Medical Sciences, Poznan, Poland

Prof. Maciej Zabel, PhD, Head of PhD Program

Iuliu Hatieganu University of Medicine and Pharmacy, Cluj-Napoca, Romania

Prof. Petru Adrian Mircea, Vice-President of the University

University of Niš, School of Medicine, Niš, Serbia and Montenegro

Goran Nikolić, MD, Vice-Dean

University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Novi Sad, Serbia and Montenegro

Prof. Nevena Sečen, MD, PhD, Vice-Dean for Foreign Communication and Foreign Students

Comenius University, Jessenius Faculty of Medicine, Slovak Republic

Prof. Kamil Javorka, MD, DSc, Vice-Dean for PhD Study

University of Navarra, Medical School, Navarra, Spain

Prof. Alfonso Sánchez Ibarrola, MD, PhD, member of University PhD Committee

Pozvani predavači koji nisu gore nabrojeni (abecednim redom):

Tina Dušek, MD, PhD student, University of Zagreb Medical School, Croatia

Dr. Guy Haug, Expert on the European Higher Education Area (Bologna process), Bruxelles

Alena Kavalířová, graduated pharmacist, PhD student, Faculty of Pharmacy in Hradec Králové, Charles University in Prague

Dr. Cees C. Leibbrandt, MD, Former Secretary General (1999–2002) of the European Union of Medical Specialists (UEMS)

Promatrači (abecednim redom)

Sandra Belko, BA (English), PhD Program Secretary, Medical School, University of Zagreb; **Kristina Fišter**, MD, Research Fellow, Andrija Štampar School of Public Health, Medical School, University of Zagreb; **Asst. Prof. Ileana Linčir**, MD, PhD, Vice-Dean for Postgraduate Education, University of Zagreb School of Stomatology; **Prof. Josip Madić**, DVM, PhD, Vice-Dean of Science and International Cooperation, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb; **Prof. Albert Marinculić**, DVM, PhD, Vice-Dean of Education, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb; **Marita Mimica**, BA (psychologist), Head of Postgraduate Studies Department, Medical School, University of Split; **Anita Putrić**, BA (political science), Senior Executive Officer of PhD Program Administration, Medical School, University of Zagreb; **Miroslav Sabolek**, BA (economy), Head of PhD Program Administration, Medical School, University of Zagreb; **Assoc. Prof. Velimir Sušić**, DVM, PhD, ECTS Coordinator, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb; **Tea Vukušić Rukavina**, MD, Research Fellow, Andrija Štampar School of Public Health, Medical School, University of Zagreb.